

Vägen vidare – vad händer med deltagarna efter folkhögskolan?

Det här är en kort promemoria från Folkbildningsrådets analysenhet som handlar om vad som händer med deltagarna på folkhögskolans allmänna kurs respektive yrkesutbildningar efter att de lämnat folkhögskolan.

Folkhögskolorna spelar en viktig roll för Sveriges kompetensförsörjning och fungerar som språngbräda vidare till arbete eller studier. Denna PM sammanfattar statistiken om vad som händer med deltagarna efter studier på folkhögskola, med specifikt fokus på allmän kurs och yrkesinriktade särskilda kurser.

De flesta på allmän kurs slutför sina studier

Flertalet som påbörjar allmän kurs på folkhögskola fullföljer sina studier, men samtidigt finns det en grupp som inte gör det. Av deltagarna som lämnade allmän kurs på grundskolenivå under perioden 2018–2022 gjorde 29 procent det genom avbrott. På gymnasienivå var motsvarande andel 25 procent.

På grundskolenivå avbryter utrikes födda sina studier i mindre utsträckning och på både grundskole- och gymnasienivå avbryter kvinnor i lägre grad än andra grupper.

Även deltagare med funktionsnedsättning gör generellt avbrott i lägre grad. På gymnasienivå är skillnaden särskilt tydlig – 21 procent av deltagare med funktionsnedsättning avbryter, jämfört med 25 procent bland genomsnittet. För kvinnor med funktionsnedsättning är andelen lägst, endast 19 procent avbryter (se figur 1).

Vanligast att studera efter allmän kurs

Allmän kurs på folkhögskola erbjuds på både grundskole- och gymnasienivå. Det rör sig om två skilda former där vägarna vidare efter avslutad kurs ser olika ut.

De flesta går vidare till övriga studier efter grundskolenivå

Nästan hälften (46 procent) av dem som slutförde allmän kurs på grundskolenivå mellan 2018 och 2022 var i övriga studier ett år senare.

Med *övriga studier* avses för det mesta fortsatta studier på gymnasienivå på allmän kurs på folkhögskola eller inom komvux.

Tre år efter avslutad kurs (2018–2020) – alltså vid den tidpunkt då deltagarna ungefär borde ha avslutat sina gymnasiestudier – hade 27 procent en svag eller osäker ställning på arbetsmarknaden. Samtidigt var 25 procent etablerade på arbetsmarknaden och 24 procent i övriga studier (se figur 2).

Efter tre år var en något lägre andel kvinnor etablerade på arbetsmarknaden jämfört med män. Däremot var kvinnor i högre grad i fortsatta studier, framför allt i övriga studier (andra utbildningsformer än högskola). Utrikes födda var i större utsträckning etablerade på arbetsmarknaden än inrikes födda, särskilt efter tre år (27 procent jämfört med 13 procent), medan inrikes födda oftare var varken i arbete eller studier.

Det är generellt få i denna grupp, både ett och tre år efter att studierna avslutats, som studerar på högskola, vilket är väntat eftersom utbildningen de gått är på grundskolenivå.

Bland deltagare med funktionsnedsättning går 41 procent vidare till övriga studier efter ett år, jämfört med 46 procent av genomsnittet. Tre år efter avslutad kurs är 29 procent av deltagare med funktionsnedsättning varken i arbete eller studier, vilket är högre än genomsnittet (18 procent).

Totalt går 58 procent av de som slutfört allmän kurs på grundskolenivå vidare endera till arbete eller studier efter ett år och 51 procent efter tre år. För deltagare med funktionsnedsättning är motsvarande andel som går vidare till arbete eller studier 48 respektive 42 procent.

Allmän kurs på gymnasienivå leder ofta till arbete eller studier

Av deltagare som slutförde allmän kurs på gymnasienivå mellan åren 2018 och 2022 hade cirka en femtedel gått vidare till högskolestudier efter ett år, medan drygt en fjärdedel hade gått vidare till andra studier. Nästan 30 procent av deltagarna som avslutade kursen mellan 2018 och 2020 var etablerade på arbetsmarknaden tre år senare, vilket var det vanligaste utfallet (se figur 3).

Även på gymnasienivå är utrikes födda i högre grad etablerade på arbetsmarknaden än inrikes födda, både ett och tre år efter kursens avslut. Män har något oftare en svag ställning eller saknar sysselsättning,

men är samtidigt i något högre grad etablerade på arbetsmarknaden. Kvinnor deltar i större utsträckning i studier.

Från gymnasienivå går totalt sett 65 procent av dem som slutförde sina studier vidare till att antingen vara etablerade på arbetsmarknaden eller i studier efter ett år, och 63 procent efter tre år.

För deltagare med funktionsnedsättning är motsvarande siffror 57 respektive 55 procent. Det innebär att vägen vidare till arbete eller högre studier är mer begränsad för denna grupp, trots att de gör avbrott i lägre utsträckning. Detta mönster gäller för allmän kurs på både grundskole- och gymnasienivå.

Ett år efter avslutad utbildning på gymnasienivå är 13 procent av deltagarna med funktionsnedsättning etablerade på arbetsmarknaden. Efter tre år har andelen ökat till 24 procent. För samtliga deltagare är motsvarande siffror 18 respektive 29 procent.

När det gäller vidare studier har 44 procent av deltagarna med funktionsnedsättning fortsatt att studera efter ett år och 31 procent efter tre år. Bland samtliga deltagare är motsvarande andelar 47 respektive 34 procent. Vidare är det 19 procent av deltagarna med funktionsnedsättning som varken arbetar eller studerar efter ett år, och 21 procent efter tre år. Den högsta andelen inom gruppen med funktionsnedsättning återfinns bland inrikes födda män (25 procent).

Etablering är inte en linjär process. Deltagare kan röra sig mellan olika situationer över tid. Till exempel först till studier, därefter till svag ställning på arbetsmarknaden, och slutligen vidare till etablering på arbetsmarknaden. Vägarna kan alltså gå åt olika håll både efter ett och tre år, vilket speglar en dynamisk och ibland osäker etableringsprocess (illustreras i figur 8).

De som avbryter har det svårast

Det är få av dem som avbryter allmän kurs som går vidare till högskolestudier. På grundskolenivå har 13 procent etablerat sig på arbetsmarknaden efter ett år (avslutat 2018–2022), en andel som ökar till 22 procent efter tre år (avslutat 2018–2020). Motsvarande siffror för gymnasienivå är 17 respektive 26 procent. Från det första till det tredje året efter avbrott minskar andelen som antingen befinner sig i andra studier eller som har en svag eller osäker ställning på arbetsmarknaden.

Andelen som varken arbetar eller studerar förändras endast marginellt. Bland dem som avbrutit studier på grundskolenivå ligger andelen på 28 procent efter ett år och 25 procent efter tre år. För dem som avbrutit på gymnasienivå är andelen 23 procent vid båda tidpunkterna (se figur 4 och 5). Motsvarande andelar för dem som slutfört grundskolenivå är 21 procent efter ett år och 18 procent efter tre år, och för dem som slutfört gymnasienivå 13 respektive 14 procent. Siffrorna visar att genomförda studier på allmän kurs i folkhögskolan, framför allt på gymnasienivå, leder till etablering.

Yrkesinriktade kurser har lägre avbrott

Avbrotten från de yrkesinriktade särskilda kurserna är relativt få. Av deltagarna 2018–2022 avbröt 12 procent sina studier. Andelen är något lägre bland deltagare med funktionsnedsättning, särskilt bland kvinnor, där endast 10 procent avbröt.

De som fullföljer kursen har i högre grad etablerat sig tre år senare (58 procent jämfört med 43 procent). Det är också vanligare att de som gjort avbrott står utanför arbete och studier (11 procent jämfört med 5 procent) eller har en svag position på arbetsmarknaden (21 procent jämfört med 19 procent) (se figur 6).

Majoritet av deltagare på yrkesinriktad kurs i arbete

Statistiken visar att yrkesinriktade särskilda kurser på folkhögskola i hög grad leder till etablering på arbetsmarknaden. Ett år efter avslutad kurs (avslutat 2018–2022) är 50 procent av deltagarna etablerade och efter tre år (avslutat 2018–2020) har andelen ökat till 58 procent.

Andelen som varken arbetar eller studerar är låg – 4 procent efter ett år och 5 procent efter tre år. Samtidigt har 27 procent en svag eller osäker ställning efter ett år, vilket minskar till 19 procent efter tre år. Efter ett år studerar 8 procent vid högskola och 11 procent bedriver övriga studier, i huvudsak komvux- eller yrkeshögskolestudier. Efter tre år är motsvarande andelar 10 respektive 7 procent (se figur 7).

Etableringen skiljer sig mellan olika grupper. Män har något högre arbetsmarknadsetablering än kvinnor tre år efter avslutad kurs (60 procent jämfört med 56 procent). Utrikes födda män har den högsta etableringsgraden på 66 procent, medan utrikes födda kvinnor har den lägsta på 49 procent. I den gruppen är det också vanligare med en svag ställning på arbetsmarknaden. Personer med funktionsnedsättning har

generellt ett svagare utfall, även om många etablerar sig. Efter ett år är 49 procent av dessa etablerade på arbetsmarknaden eller i studier, och en fjärdedel befinner sig i en osäker position.

Totalt sett är 68 procent av deltagarna som slutför sina studier antingen etablerade på arbetsmarknaden eller i studier efter ett år, och 75 procent efter tre år. Bland dem som avbrutit kursen är motsvarande andelar 59 respektive 65 procent. För deltagare med funktionsnedsättning som slutför är andelarna 59 procent efter ett år och 66 procent efter tre år, och för de som avbryter är andelarna 43 respektive 46 procent. Yrkesinriktade särskilda kurser fungerar alltså generellt väl för kompetensförsörjningen där en stor grupp går direkt till arbetsmarknaden, även om utfallet varierar mellan olika grupper.

Slutsats

Folkhögskolan spelar en central roll i att stärka individers förutsättningar att etablera sig i arbetsliv eller vidare studier. Utfallet efter allmän eller särskild kurs (yrkesinriktad) varierar dock beroende på kursnivå, inriktning och deltagarnas bakgrund.

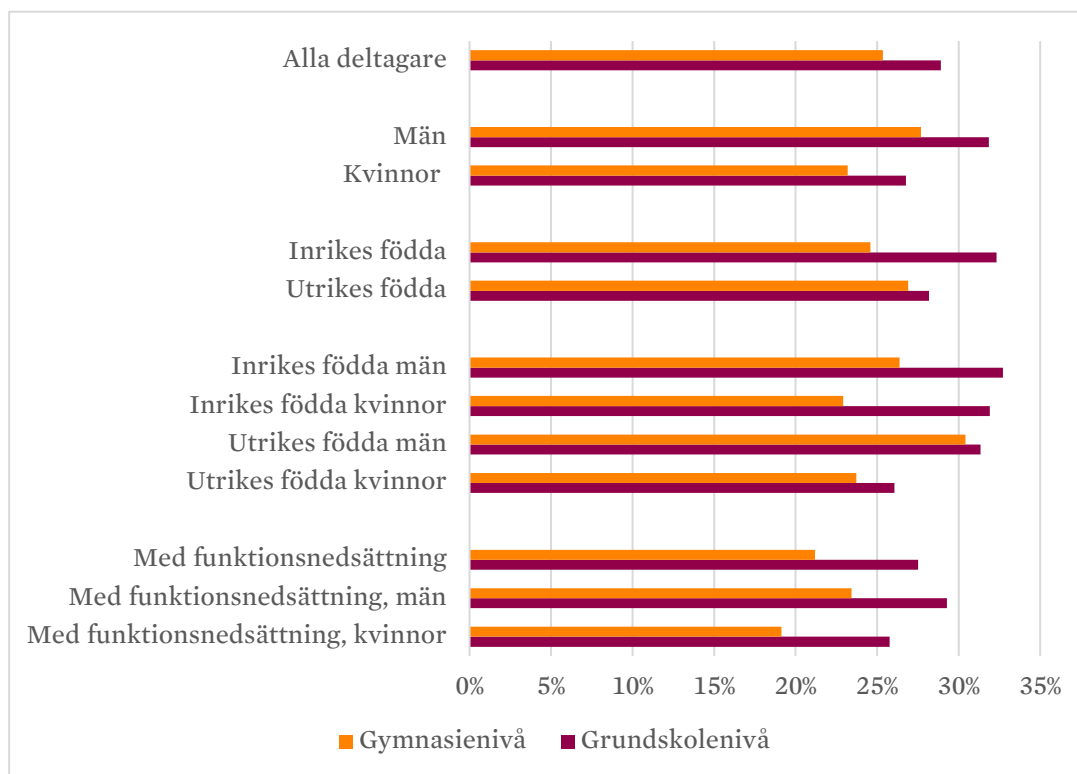
Deltagare med funktionsnedsättning fullföljer i högre grad sina studier, men har en svagare etablering. Det tyder på att stödet under utbildningen fungerar men att övergången till arbetsmarknad eller högre studier behöver stärkas.

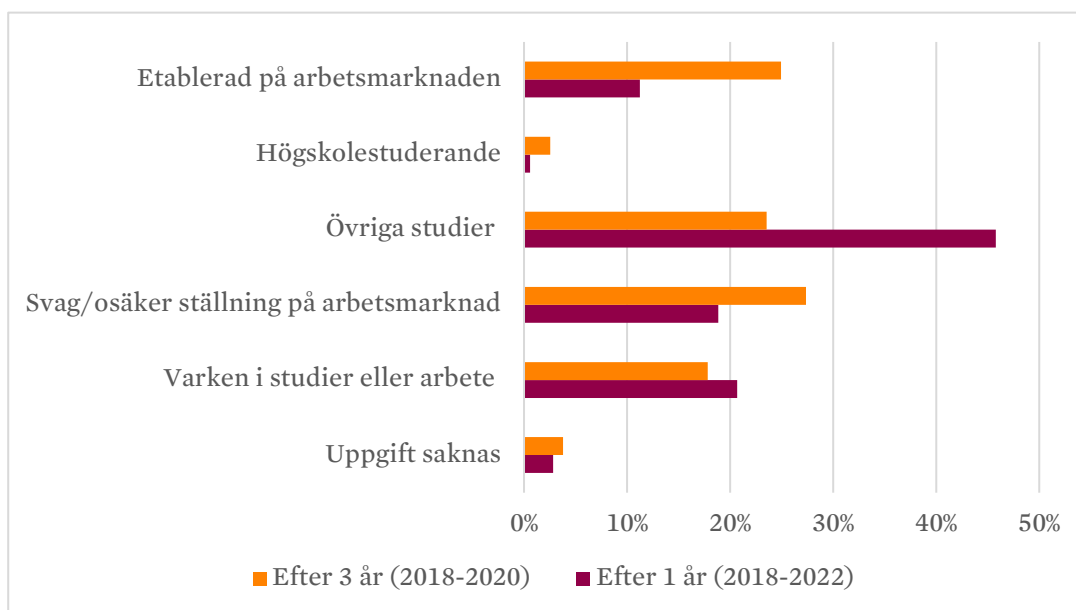
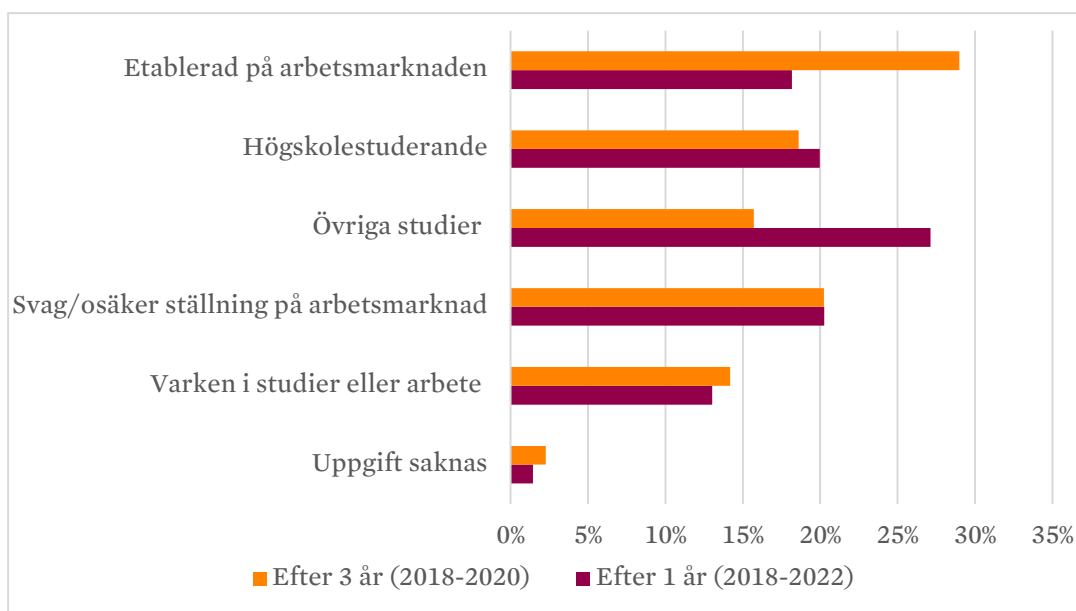
Allmän kurs på grundskolenivå leder ofta vidare till fortsatta studier, vilket är väntat. Gymnasienivån leder i högre grad till etablering på arbetsmarknaden, även om många även från den nivån går vidare till studier, men då framför allt på högskola eller yrkeshögskola.

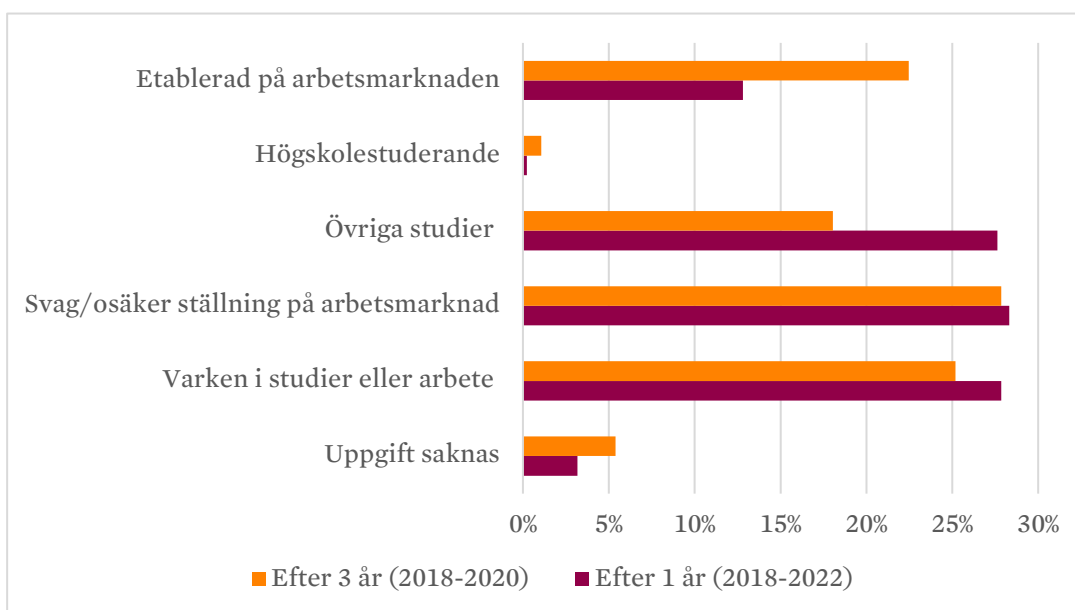
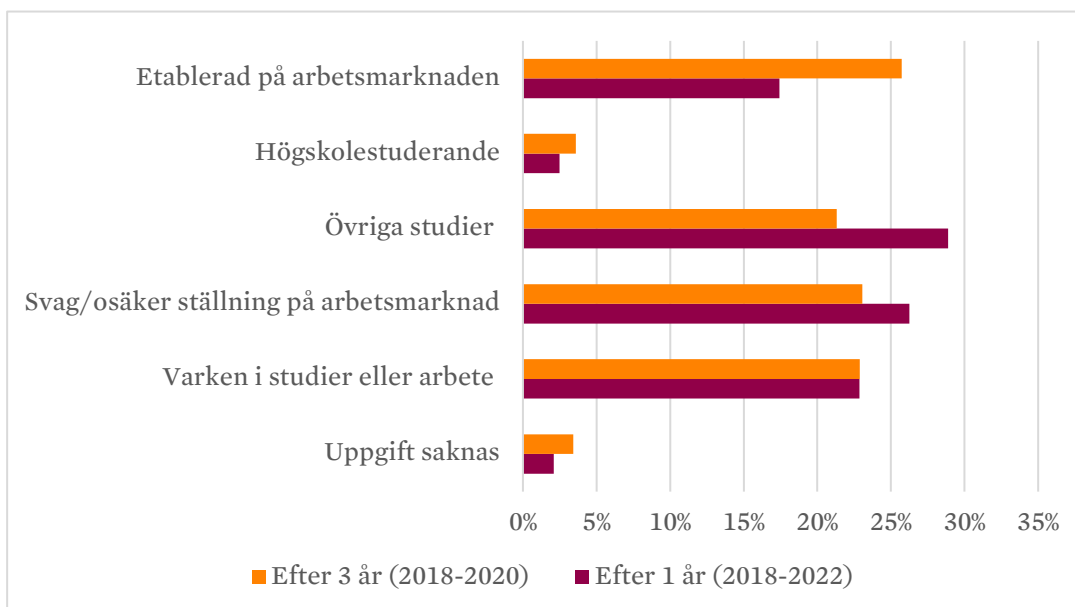
Yrkesinriktade särskilda kurser har särskilt goda resultat vad gäller arbetsmarknadsetablering, vilket understryker deras betydelse för kompetensförsörjningen.

Bilaga - diagram

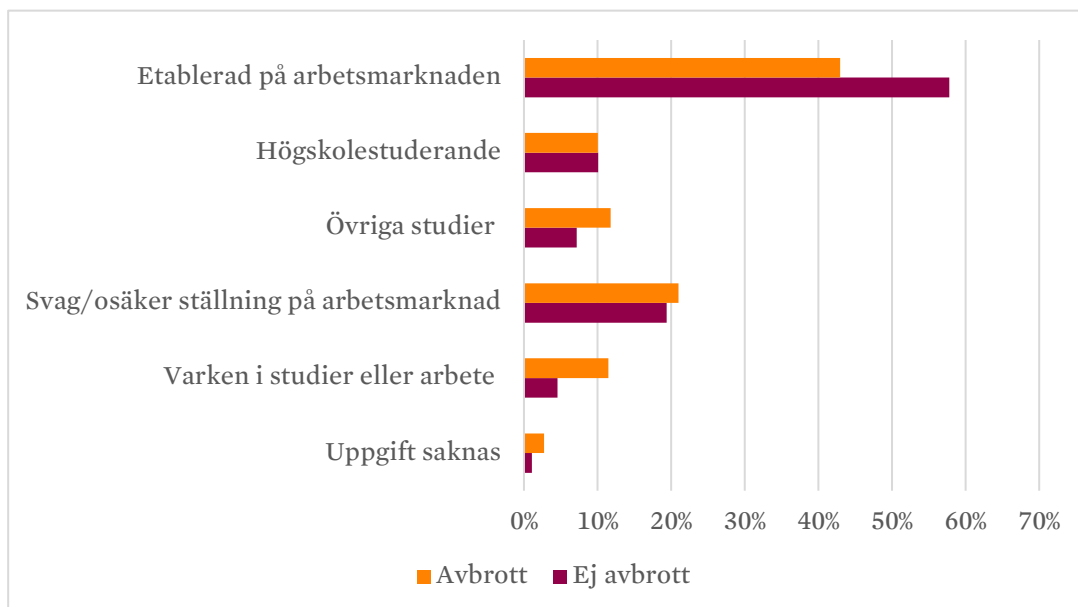
Figur 1. Andel avbrott på allmän kurs

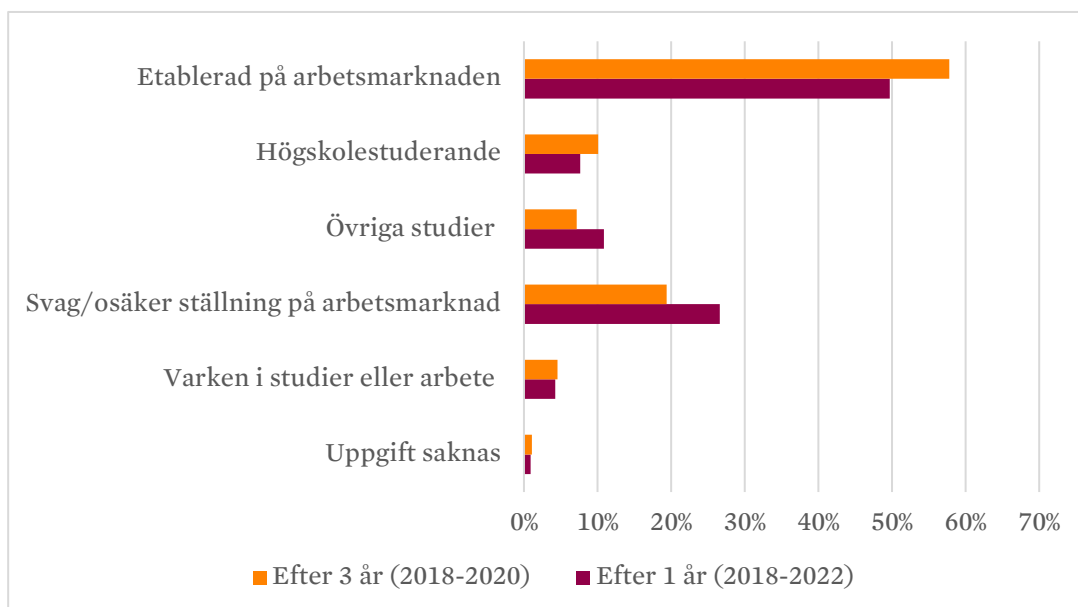
Figur 2. Etablering slutfört allmän kurs, grundskolenivå**Figur 3. Etablering slutfört allmän kurs, gymnasienivå**

Figur 4. Etablering avbrutit allmän kurs, grundskolenivå**Figur 5. Etablering avbrutit allmän kurs, gymnasienivå**

Figur 6. Etablering efter yrkesinriktad särskild kurs efter tre år, deltagare som gjort avbrott och respektive ej gjort avbrott

Figur 7. Etablering yrkesinriktad särskild kurs

Figur 8. Möjliga vägar efter allmän kurs på gymnasienivå, efter ett år; och två år inom parentes

